

**Излагање предсједавајућег Уставноправне комисије Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ Халида Гењца на Четвртој
међународној Конференцији парламентарних одбора за законодавство
на тему: „Правни услови за похрањивање личних података у Босни и
Херцеговини“**

Берлин, 02. јуни 2015.

Што се тиче правних услова за обрађивање личних података, које се односе на њихово прикупљање, пренос и чување, у Босни и Херцеговини, формално - правно постоје исти услови као у земљама чланицама ЕУ.

Када су у питању Међународни прописи, ту су у првом реду Европска конвенција о заштити људских права и основних слобода, као саставни дио правног система БиХ, као и Конвенција за заштиту лица с обзиром на аутоматску обраду личних података и слободном току тих података са додатним протоколима – Конвенција 108, коју је БиХ ратификовала 2006 године. На путу европских интеграција БиХ је потписала Споразум о стабилизацији придруживању са ЕУ и у истом се обавезала да ће формирати независно надзорно тијело за заштиту личних података. Битно је споменути и Директиву 95/46 Европског парламента и Вијећа, инкорпорирана у национални закон.

Када говоримо о домаћим прописима, требамо напоменути да Устав Босне и Херцеговине не утврђује право на заштиту личних података као посебно право, али преко Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, за коју је у Уставу утврђено да има директну примјену и приоритет над свим другим прописима, у члану 8. - право на приватни и породични живот дом и преписку, гарантира право на приватни живот у погледу обраде личних података свим грађанима БиХ.

Слиједом напријед наведених међународних правних прописа и Устава БиХ, 2006 године донесен је Закон о заштити личних података, који је измијењен и допуњен 2011 године. Према закључцима правних експерата, којима је окончан посљедњи програм подршке – Твининг лигхт, констатовано је да је БиХ у највећој могућој мјери усвојила европске стандарде. Важно је констатовати да је Закон о заштити личних података инкорпорирао одредбе Директиве 95/46. Дакле, иако БиХ нема статус кандидата, примјенила је највише европске стандарде, као што су то земље чланице ЕУ.

Осим Закона о заштити личних података, као прописа лех генералис, значајно је истакнути да је и у другим важним областима регулисана заштита личних података. У свим кривичним законима, којих у БиХ постоје четири, прописано је кривично дјело “противзаконите обраде личних

података”. Ово дјело чини службено лице које без пристанка појединца, противно условима прописаним законом, обрађује личне податке. За ово дјело запријеђена је новчана казна или казна затвора до шест мјесеци.

Такођер, у Босни и Херцеговини обезбијеђена је судска заштита личних података и кроз парнични поступак за накнаду нематеријалне штете по Закону о облигационим односима.

Закон о заштити личних података, представља основну легислативу у вези обраде личних података. Закон свим лицима на територији Босне и Херцеговине осигурава поштивање права на приватност у погледу обраде личних података који се на њих односе.

Овим Законом прописани су:

- Опште одредбе: предмет закона; обим примјене и дефиниције,
- Основни принципи законите обраде личних података у које спадају:

Правни основ за обраду личних података и то сагласност лица на која се подаци односе или обрада без сагласности када постоји други преовлађујући интерес као што је извршавање законом утврђених надлежности, заштита законитих интереса друге стране, приступање преговорима за закључење уговора, јавни интерес, извршавање легитимних активности политичких странака, покрета удружења грађана; Услови за обраду посебне категорије личних података (биометријски подаци, здравствени подаци, кривичне пресуде, национална припадност, чланство у синдикатима и сл) сагласност или закон; Сигурност података - План којим су прописане организацијске и техничке мјере за сигурност података су дужни донијети сви контролори; дужност пријављивања збирки личних података, пренос података у иностранство,

- Права носиоца података да под одређеним условима има право добити информацију о својим личним подацима осим када су испуњени законски услови да му се то право ускрати; право на исправку података,
- Орган задужен за заштиту података,
- Казнене одредбе: најмања казна 100 КМ (50 EUR); највећа казна 100,000 КМ (50 000 EUR)

Као независно надзорно тијело, Агенција за заштиту личних података има све потребне компетенције и овлаштења укључујући и изрицање казни у случају кршења закона о заштити личних података. Одлуке Агенције су коначне и могу се укинути само путем судске одлуке.

Агенција је основана 2008 године. Има 25 запослених службеника и буџет од 1.280.000 КМ (655,000 EUR). Агенција има слиједеће надлежности и овлаштења:

- Рјешавање по приговорима носилаца личних података,
- Вршење инспекцијског надзора,
- Давање мишљења на законе,
- Давање савјета и мишљења,

- Одржавање Главног регистра,
- Налагање мјера у вези заштите личних података и могућност издавања налога за новчано кажњавање и
- Међународну сарадњу.

Без обзира на све наведено, не можемо устврдити да је стање задовољавајуће, али у односу на правне и политичке прилике у нашој земљи одговорно тврдимо да је наша земља на добром путу да постигне задане циљеве.

Као уосталом у свим другим областима живота и рада, постизање резултата не зависи само од официјелних тијела власти већ и од других правних и политичких прилика које постоје у некој земљи.

У прилог овоме су резултати рада Агенције по свим сегментима као што су приговори који доказују посвећену свијест грађана о важности заштите личних података. (крај)